

Комисия за енергийно и водно регулиране (Р България)
Регулаторен орган за отпадъци, енергия и води (Р Гърция)

Съвместно решение на енергийните регулаторни органи
относно търговете за краткосрочни капацитетни продукти,
които ще се провеждат от „Ай Си Джи Би“ АД в
съответствие с тържния календар на Европейската мрежа за
преносните оператори на газ

Август 2023

I. Като се има предвид, че:

1. Междусистемната връзка Гърция – България „IGB“ (газопровод IGB) е разположен на територията на повече от една държава-членка на Европейския съюз, а именно: Република България и Република Гърция.

2. На 17.07.2017 г., „Ай Си Джи Би“ АД е подало в Комисията за енергийно и водно регулиране на Р България (КЕВР) и Регулаторния орган за енергия на Гърция (РАЕ) „Заявление съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО) за междусистемната връзка Гърция – България“.

3. На 29 май 2018 г., КЕВР и РАЕ (по-нататък, „Органите“) взимат решение относно освобождаването на междусистемната връзка Гърция – България IGB от достъп на трети страни, регулирани цени и отделяне на собствеността за срок от 25 години, като приемат общия документ „Съвместно становище на енергийните регулатори по Заявление за освобождаване от „Ай Си Джи Би“ АД“, с решения съответно № Р-ВО-1 от 29.05.2018 г. и № 483/2018. Двете решения са нотифицирани пред Европейската комисия.

4. На 25 юли 2018 г., Комисията приема решение [C(2018) 5058 (окончателно)] относно освобождаването (по-нататък „Решението на Комисията“).

5. На 8 август 2018 г., Органите взимат окончателно решение относно освобождаването, като приемат „Окончателно съвместно решение на енергийните регулатори относно Заявление за освобождаване от „Ай Си Джи Би“ АД“ (по-нататък, „Окончателно съвместно решение“), документ, изготвен съвместно от Органите, който изменя Съвместното становище, така че да отрази Решението на Комисията (Решения № Р-ВО-2 от 08.08.2018 г. на КЕВР и № 768/2018 на РАЕ).

6. Окончателното съвместно решение е изменяно три пъти:

- i. Решение № Р-ВО-1 от 20.03.2020 г. на КЕВР и Решение № 568 от 12.03.2020 г. на РАЕ, с което се удължава Датата на търговска експлоатация (ДТЕ) от 1 юли 2020 г. до 31 декември 2020 г. (целева ДТЕ) и не по-късно от 1 юли 2021 г.
- ii. Решение № Р-ВО-1 от 20.05.2021 г. на КЕВР и Решение № 424 от 13.05.2021 г. на РАЕ, с което се удължава ДТЕ до 1 юли 2022 г.
- iii. Решение № Р-ВО-3 от 30.09.2022 г. на КЕВР и Решение № 742 от 29.09.2022 г. на РАЕ, с което се удължава ДТЕ до 1 октомври 2022 г.

7. С Окончателното съвместно решение, на „Ай Си Джи Би“ АД е предоставено освобождаване за срок от 25 години, считано от Датата на търговска експлоатация (ДТЕ) при условията посочени в Част 4 от Окончателното съвместно решение от разпоредбите на членове: (i) 9 (отделяне на собствеността), (ii) 32 (достъп на трети страни) за тази част от минималния капацитет, която е резервирана чрез Пазарния тест и за която са подписани споразумения за предварително разпределение на капацитет, и (iii) 41.6, 41.8, 41.10 (регулирани цени) от Директива 2009/73/ЕО.

8. С Решение № СН-1 от 01.07.2022 г. на КЕВР и Решение № 593 от 30.06.2022 г. на РАЕ, националните регулаторни органи на Република България и Република Гърция сертифицират „Ай Си Джи Би“ АД като независим преносен оператор.

9. С Решения № 918/2019 на PAE и № K-1/2019 на КЕВР е одобрен Мрежовия кодекс на IGB, изменен съответно с решения № 743/2022 и № K-1/2022.

10. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459) и Решението за освобождаване, „Ай Си Джи Би“ АД се задължава да предлага целия наличен неосвободен капацитет в газопровода IGB, т.е. капацитетът, който не е бил продаден на годишния търг за капацитет, заедно със заделения капацитет за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти, на търговете за краткосрочен капацитет съгласно календара на Европейската мрежа за преносните оператори на газ (наричани по-долу „свободен капацитет“).

11. Съгласно решения № E-36 от 01.06.2023 г. на Регулаторния органа на Р Гърция и № ТК-1 от 19.06.2023 г. на КЕВР относно предлагането на продукти за годишен капацитет, „Ай Си Джи Би“ АД е длъжно да:

- i. предлага неосвободения преносен капацитет като „конкуриращи се капацитети“ (предвидени в Регламент (ЕС) 2017/459) между точките за междусистемно свързване на газопровода IGB с Трансадриатическия газопровод (ТАП) и гръцкия газопреносен оператор (ДЕСФА);
- ii. предлага неосвободен преносен капацитет при точката на междусистемно свързване с ДЕСФА като квазигодишен преносен капацитет, чието резервиране и използване да бъдат отложени във времето и да започне от началото на търговската експлоатация на точката на междусистемно свързване с ДЕСФА (и плаващият терминал за регазификация край гр. Александруполис, Гърция - FSRU Alexandroupolis);
- iii. предлага по време на годишните търгове през юли 2023 г. годишен прекъсваем обратен капацитет само на точката на междусистемно свързване с „Булгартрансгаз“ ЕАД (58Z-IP-00034-STZ-Булгартрансгаз ЕАД) и точката на междусистемно свързване с ТАП (21Z000000000472E Комотини КОМОТИНИ-TAP-IGB) за 1 газова година;
- iv. предлага неосвободен твърд прав капацитет в точката на междусистемно свързване с ТАП като негрупиран продукт;
- v. да задели 10% от съществуващия технически капацитет във всяка точка на междусистемно свързване за първите пет газови години, както и да задели 20% от съществуващия технически капацитет във всяка точка на междусистемно свързване от 6-та до 10-та газова година (включително), ако „Ай Си Джи Би“ АД реши да предлага капацитет за повече от 5 газови години.

12. В писмо с изх. № VII-04 от 11.07.2023 г. (вх. № E-15-59-18 от 11.07.2023 г. на КЕВР и вх. № I-353906 от 11.07.2023 г. на Регулаторния орган на Р Гърция), „Ай Си Джи Би“ АД представи за одобрение от Органите „Подход за участие в търгове за краткосрочни капацитетни продукти съгласно тръжния календар, публикуван от Европейската мрежа за преносните оператори на газ“, със следното предложение:

- a. За първото тримесечие на газовата 2023-2024 година целият свободен капацитет да бъде предложен на точката на междусистемно свързване с ТАП;

- б. За второто, третото и четвъртото тримесечие на газовата 2023-2024 година „Ай Си Джи Би“ АД да предложи наличния капацитет на търговете за краткосрочни капацитетни продукти като „конкуриращи се капацитети“ между точката на междусистемно свързване с ТАП (21Z000000000472E Комотини КОМОТИНИ-ТАР-IGB) и точката на междусистемно свързване с ДЕСФА (21Z0000000005398 КОМОТИНИ КОМОТИНИ-GR), като квази-тримесечен преносен капацитет, чието резервиране и използване ще бъде отложено във времето и ще започне от началото на търговската експлоатация на точката на междусистемно свързване с ДЕСФА.

II. Органите са направили задълбочена оценка на предложенията на „Ай Си Джи Би“ АД относно търговете за капацитет за краткосрочни продукти и са стигнали до заключението, че:

1. Предложението на „Ай Си Джи Би“ АД е в съответствие с решенията № Е-36 от 01.06.2023 г. на Регулаторния орган на Р Гърция и № ТК-1 от 19.06.2023 г. на КЕВР относно предлагането на годишен капацитет.
2. Предложението на „Ай Си Джи Би“ АД е в съответствие с решение № Е-35 от 01.06.2023 г. на Регулаторния орган на Р Гърция относно предлагането на продукти за годишен и краткосрочен капацитет в газопрееносната система на Р Гърция, управлявана от ДЕСФА СА.
3. Точките за междусистемно свързване с ТАП и ДЕСФА се третираат еднакво, тъй като между тях ще се предлагат конкуриращи се капацитети.
4. Тъй като търговската експлоатация на точката на междусистемно свързване с ДЕСФА е планирана не по-рано от 1 януари 2024 г., продуктите за капацитет за първото тримесечие на газовата година следва да се предлагат само в точката за междусистемно свързване с ТАП.
5. Тъй като точната дата на търговска експлоатация на точката на междусистемно свързване с ДЕСФА все още не е известна, предлагането на квази-тримесечни капацитетни продукти за второ, трето и четвърто тримесечие е приемливо, тъй като потребителите имат възможност да резервират капацитетни продукти с възможно най-дълга продължителност, като не се таксуват за ползване до търговската експлоатация.

III. Въз основа на горепосочените аргументи, регулаторните органи на Република България и Република Гърция одобряват, в рамките на своите правомощия, предложението на „Ай Си Джи Би“ АД относно предлагането на краткосрочни капацитетни продукти за газовата 2023-2024 година, както следва:

1. За първото тримесечие на газовата 2023-2024 година, целият свободен капацитет да бъде предложен на точката на междусистемно свързване с ТАП;
2. За второто, третото и четвъртото тримесечие на газовата 2023-2024 година, наличният капацитет да бъде предложен на търговете за продукти за краткосрочен капацитет като „конкуриращи се капацитети“ между точката на междусистемно свързване с ТАП (21Z000000000472E Komotini KOMOTINI-TAR-IGB) и точката на междусистемно свързване с ДЕСФА (21Z0000000005398 KOMOTINI KOMOTINI-GR);

3. За второто, третото и четвъртото тримесечие на газовата 2023-2024 година свободният капацитет да бъде предложен като квази-тримесечен преносен капацитет, чието резервиране и използване ще бъде отложено във времето и ще влезе в сила от начало на търговска експлоатация на точката на междусистемно свързване с ДЕСФА, както е обявено от ДЕСФА СА. Използването на такъв капацитет да започва по-късно във времето през съответното тримесечие, за което е резервиран от потребителя, а не от началото на съответното тримесечие. В случай че търговската експлоатация не започне в рамките на съответното тримесечие, тогава капацитетният продукт ще се счита за нерезервиран и няма да бъде прехвърлен към следващото тримесечие. Свободният капацитет ще се предлага на месечна и/или дневна база само в точката на междусистемно свързване с ТАП.
4. „Ай Си Джи Би“ АД да посочи горното в платформите за резервиране на капацитет под формата на условие, както следва: „Ползването на капацитетния продукт, съответно предоставянето на преносните услуги на тази IP започва считано от по-късната дата между двете дати – датата на начало на капацитетния продукт или датата на търговска експлоатация на IP 21Z0000000005398 KOMOTINI – DESFA-IGB. Съответната дата се известява от „Ай Си Джи Би“ АД не по-късно от 1 месец преди нейното настъпване. В случай че съответната дата не бъде известена от „Ай Си Джи Би“ АД до началото на последния месец от капацитетния продукт, капацитетният продукт се счита за нерезервиран.”;
5. В противен случай, Регламент (ЕС) 2017/459 се прилага за неосвободения наличен капацитет.